

ELÄKÖÖN ERILAISUUS !

SATAMAN ILTA 11.2.2017

Martti ja Ulla Jantunen

0. Johdanto

Martti:

Seurustelimme pari vuotta ennen avioliittoa. Asuimme tänä aikana suurimman osan aikaa eri paikkakunnilla ja tapaamiset olivat täynnä positiivista latausta. Minä olin valmis jo alusta asti menemään naimisiin mutta Ulla oli ehkä vähän empivämpi. Silloin tällöin hän sanoi mieltävästi ”Mutta kun myö ollaan niin erilaisia” Itse vähän ohitinkin tämän ja ajatukset olivat aika suoraviivaisia, jos ollaankin niin kyllä pärjätään. Ohitin tällaiset ajatukset mielessäni enkä halunnut tällaisia esteitä ihmeemmin miettiäkään.

Nyt, kun ensi elokuussa avioliitossamme tulee täyteen 30 vuoden rajapyykki niin huomaan että erilaisia ollaan. Sen vaikutus on saattanut myös joillakin elämänalueilla korostua ja jollakin hälventyä.

Ulla:

Me toivomme sellaista parisuhdetta, joka olisi onnellinen ja kestäisi mahdollisimman kauan. Mutta onko se mahdollista?

Rakkaussuhteen syntyminen edellyttää

- toisen ihmisen huomioonottamista
- toisen erilaisuuden hyväksymistä
- molemminpuolista antamista
- ja toisinaan jopa uhrautumista.

Raamatussa Jeesus kuvaa luopumista ja toiseen liittymistä seuraavasti:

Hän vastasi heille: "Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi?" Ja hän jatkoi: "Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Matt 19:4-6

Tämä kuvaa hengellisestä näkökulmasta kahden ihmisen tulemistä yhdeksi Jumalan asettaman liiton kautta. Silti avioliitossa kaksi erilaista ihmistä elää yhdessä.

Martti:

Me käsitelimme tässä esityksessä erilaisuutta muutamasta näkökulmasta käyttäen esimerkkinä tätä yhteisen taustan aikana saatuja kokemuksia.

Käsittelemme ensin erilaisuuden havaitsemista ja sen jälkeen erilaisuuden ilmenemistä parisuhteessa. Näitä erilaisuuteen liittyviä tekijöitä ovat siis

1. Erilaisuuden havaitseminen
2. Mieheksi ja naiseksi – luotu erilaiseksi
3. Eväät elämään: taustan erilaisuus
4. Erilaisina yhdessä

I ERILAISUUDEN HAVAITSEMINEN

Ulla:

Seurustelun ja avioliiton alkuvaiheessa nähdään toinen positiivisten lasien läpi. Toinen tuntuu juuri sellaiselta, jota on kaivannut ja odottanut löytävänsä: meillä on mukavaa yhdessä. Laulujen laulu 1:15:

Martti: ”Miten kaunis oletkaan, kalleimpieni! Miten kaunis on katseesi kyyhkysilmä!”

Ulla:

Toisen erilaisuus nähdään tässä vaiheessa värikkyttä suhteeseen tuovana, positiivisena asiana:

Toisen tuhlaileva rahan käyttö nähdään suurpiirteisyytenä.

Toisen säästäväisyys ja tarkkuus nähdään turvallisuutena ja vakautena.

Toisen viitsailut joka tilanteessa nähdään pelkästään hauskana piirteinä, ikävät asiat voidaan ohittaa. Olisi tylsää olla itsensä kaltaisen kanssa naimisissa.

Parille alkaa rakentua yhteinen oma maailma, jossa asioita tehdään yhdessä. Läheisyyttä vahvistetaan yhteisten keskustelujen ja yhdessä olon avulla. Toista tarvitaan päivittäisten arkitapahtumien läpikäymiseen, toiveiden ja pelkojen kuuntelijaksi, kaveriksi vapaa-ajan harrastuksiin ja seksuaalisten tarpeiden tyydyttämisessä. Näin keskinäinen tuntemus vahvistuu.

Kun suhde syvenee, alamme uskaltaa olla enemmän sellaisia kuin olemme. Usein peitämme niitä piirteitä, joita pidämme itsessämme huonoina, haluamme antaa paremman kuvan toiselle. Ja kun huomaamme, että toinen ei olekaan sellainen, mikä ensivaiheen mielikuva hänestä syntyi, petymme.

Toisen erilaiset piirteet alkaa näkyä arjessa ja käytöstapoihin ja mielipiteisiin alamme reagoida taustamme mukaisesti.

Martti: Mikäs meillä meni sitten avioliitossa pieleen alun jälkeen ???

Ulla: Ehkä mikään ei olisi mennyt pieleen, jos olisimme olleet enemmän kärryillä näistä parisuhteen kiemuroista.

Olimme muuttaneet uudelle paikkakunnalle Martin uuden työn perässä. Emme tunteneet ketään sieltä paikkakunnalta ja läheiset ja omaiset olivat kaukana. Saimme ensimmäisen lapsen. isäksi ja äidiksi tuleminen tuntui alkuun ihanalta, mutta yövalvomiset, yksinäisyys ja yksin arjen pyörittäminen alkoi minulta viedä arjesta iloa. Martilla oli uuden työpaikan haasteet ja paineet ja isänä oleminen mullisti maailman ja toi paljon epävarmuutta. Aloin huomautella Martille asioista, joita hänen olisi pitänyt hoitaa ja äänensävy välillä oli sen verran kireä, että se johti riitelyihin.

Martti miten sinä sen koit?

Martti:

Kärkevät vaatimukset söivät yhteistä hyvää kokemusta ja hetkiä. Välillä kävi mielessä miten jatketaan. Kiusauksena oli **vetäytyminen niin, että** erkaannuimme toisistamme kauemmaksi.

Tällaisessa tilanteessa olisi kannattanut tehdä **tilannepäivitys**, jottei kiireinen elämänrytmi ongelmiseen ja huolineen olisi vienyt kokonaan mukaansa ja tietoisesti varattava aikaa keskinäiseen yhdessäoloon.

Yhteisen maailman luominen vaatii siis yhteistä aikaa, se täytyy rakentaa.

Erilaisuuden havaitsemisen ja ristiriitojen käsittelyn jälkeinen sovinto on kaikissa ihmissuhteissa uuden alku ja **johtaa syvempään yhteyteen**. Kummankaan ei tarvitse luopua oikeudestaan olla oma itsensä tai oikeudesta ilmaista ajatuksiaan, tunteitaan ja tarpeitaan.

Ulla Avioliittoon ei ole ajokorttia taikka avioliittotieteen opintoja. Itsekin ajattelimme, että eipä siinä sen kummempaa: hynttyyt yhteen ja elämä alkaa.

Kun menimme naimisiin, emme mitenkään tietäneet, miten puoliso tulee käyttäytymään avioliitossa, varsinkaan jos toinen ei ollut avoin seurustelun aikana.

Miten meillä Martti?

Martti **[Esimerkki avoimuus ja rehellisyys]**

Ulla Avioliitto solmitaan Jumalan kasvojen edessä ja Hän on luvannut olla kaikesta huolimatta siinä läsnä. Ainakin uskovina voimme turvautua Jumalan apuun,

”Kuule minua, riennä avukseni! Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta, vuorilinna, johon minut pelastat” Ps 31:3.

Meille merkitsi myös paljon Raamatun paikka:

”Yksinäisen kimppuun on helppo käydä, mutta kaksi pitää puolensa, eikä kolmisäikeinen lanka katkea helposti”. Saarnaaja 4:12

Martti:

II MIEHEKSI JA NAISEKSI –LUOTU ERILAISIKSI

Raamatussa Mooseksen 1. kirja kertoo että Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen:

Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät 1 Moos 1:27

Herra Jumala sanoi: ”Ei ole ihmisen hyvä olla yksinään. Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen.” 1 Moos 2:18

Miehenä ja naisena oleminen ilmenee maskuliinisina ja feminiinisinä piirteinä, joita Parempi Avioliitto ry:n avioliitto-opetuksessa on esitetty erilaisuuden vastinpareina. Otamme niistä esimerkkinä vain muutaman. Jotkut piirteet voivat esiintyä kummallakin sukupuolella tai olla painottuneet eri tavoin.¹

Näihin esimerkkeihin liittyy kummallekin haasteita siitä että miten näiden piirteiden kanssa eletään tasapainossa.

Näiden esimerkkien kautta olemme jossain määrin oppineet ymmärtämään toisen sukupuolen erilaisuutta. Sen vuoksi esitetäänkin tässä niin että minä selostan naisen piirteitä ja Ulla miehen piirteitä. Testataan tässä samalla, että ollaanko opittu toisesta mitään vuosien varrella ja onko ymmärrys lisääntynyt !

Vastinpari 1: Rohkeampi riskinottaja (Mies) - Kaipausta luotettavuudesta ja turvallisuudesta (Nainen)

Ulla :

- Mies usein on rohkeampi ja seikkailunhaluisempi. Hän kaipaa jännitystä ja haasteita, kilpailua sekä itsensä ja toisten voittamisen kokemukset ovat tärkeitä. (Ainako ne hiihtokilometrit ja juoksumatkat pitää laittaa ylös ja niistä huudella, paljonko tuli ja vertailla niitä toisten kanssa)
- Haasteena miehelle: Jos harrastukset ja kilpailut, joista saa adrenaliinia, alkaa yhä enemmän viedä aikaa ja puolisoiden yhteinen aika jää taka-alalle. Varsinkin jos ne alkaa ilmetä itsekkäinä vaatimuksina. ”*Tänään mun harjoitusohjelmassa on meno kuntosalille*”

Martti:

- Nainen kaipaa suhteelta luotettavuutta ja turvallisuutta
- Miehen rohkeat riskinotot voivat naisessa aiheuttaa voimakkaastikin turvattomuutta.
- **[Esimerkki]**
- **Haaste:** Puoliso alkaa pelätä ja rajoittaa pelkojen kautta toista.

¹ Eroavaisuuden vastinparit: (Paremmen avioliiton rakkauspankki, toim. Hanna Ranssi-Matikainen s. 150-)

Vastinpari 2: Arvostuksen ja ihailun tarve /tarve hellyyteen, rakastettuna ja hyväksyttynä olemiseen

Ulla

- Molemmat sukupuolet kaipaavat arvostusta ja ihailua sekä hellyttää ja hyväksyntää.
- Miehelle suoritukset ja tavoitteet ovat kuitenkin tärkeitä. Hän haluaa asioiden olevan hallinnassa
- Samoin hän haluaa olla tiedoiltaan ja taidoltaan arvostettu.
- Tämän vuoksi miehen on vaikea sulattaa vaimonsa esittämää arvostelua
- Hänen ei ole helppo kuunnella vaimonsa puheen opettavaista sävyä
- Tunnetta pahentaa toisen puolison äänen korotus, jolloin mies kokee joutuneensa hyökkäyksen kohteeksi.
- Mies voi vetäytyä perheen vastuusta hiljaisuuteen, sosiaaliseen mediaan, harrastuksiin tai kodin ulkopuolelle.
- Pahimpana riskinä on se, että mies lähtee etsimään ihailua muilta naisilta
- **Haaste:** On vastuullinen myös kotiin liittyvissä asioissa ja päätöksissä. Miten mies kotona näyttää teoillaan sen, että vaimo pystyy arvostamaan häntä.

Martti

- Nainen tarvitsee suhteessa varmuuden siitä että hän on rakastettu ja hyväksytty ja että hänestä huolehditaan
- Hän kaippaa mieheltä hellyydenosoituksia, läsnä oloa, ja jakamatonta aikaa
- Hänellä on tarve tulla kuulluksi ja ymmärretyksi joka päiväisissä tilanteissa.

Haaste: Miten jaksaa itse osoittaa hellyyttä ja ymmärrystä jos ei saa niitä toiselta puolisoilta.

Vastinpari 3: Järjen ja tunteiden erottaminen toisistaan vs. tunteiden mukana pito järkeilyn ohella

Ulla :

- mies pyrkii asioiden ja mielipiteiden ilmaisussaan loogisuuteen
- sanojen käyttö on informaatiokeskeistä; viestintä kuulostaa tilanneraportoinnilta.
- Tunteista ei puhuta kovin suoraan: tunteiden kätkeminen voi jopa sairastuttaa miehen. Kun tunteiden ristiriitoja torjutaan riittävän kauan mieli ylikuormittuu, voi johtaa erilaisiin riippuvuuksiin: seksi-, peli-, alkoholiriippuvuuksiin.

Haasteena: opetella tunnistamaan tunteensa ja puhumaan niistä

Martti:

- järki, tahto ja tunteet liittyvät kiinteämmin yhteen kuin miehillä
 - tunteet on olennainen osa johdonmukaista ajattelua
 - kykenee helposti siirtymään tilanteesta toiseen; ongelmanratkaisu voi olla nopeaa
- Haastena:** Muistaa miehen putkiaivot (yhteen asiaan keskittyminen)

Vastinpari 4: Mies arvostaa mielipiteiden ja asiantiedon kuuntelijaa vs. nainen arvostaa tunnetilan tajuavaa kuuntelijaa

Ulla:

- mies arvostaa sitä että vaimo kuuntelee hänen pohdintoja, mielipiteitä ja näkökantoja
- mies haluaa saada ideoilleen ja teorioilleen kuulijan

Haasteena miehelle: On niin innostunut omista ideoistaan, että herkästi ohittaa puolison mielipiteet ja kokee jopa uhkana erilaiset ajatukset.
Hyväksyä erilaisuus.

Martti:

- naisella on tarve purkaa asioitaan ja tunteitaan
- tunteiden huomioon ottaminen asiasisällön (esimerkiksi huolestuttava asia) kanssa tekee taakan raskaammaksi
- Aiheuttaa ketjureaktion: miehellä kiusaus ohittaa vaimon kielteiset tunteet ja ehdottaa asiapitoista nopeaa ratkaisua => vaimo kokee itsensä ohitetuksi => aloittaa keskustelun kielteisistä tunteista yhä uudelleen ja uudelleen => ei pääse niiden ohi varsinaiseen asiaan
- **Haaste:** Miten välttää negatiivisten tunteiden loukut ?

Ulla

III EVÄÄT ELÄMÄÄN; (saamme lapsuudesta)

Lapsuudenkodin vaikutus; avioliiton mallioppiminen

Lapsuudessa ja nuoruudessa olemme nähneet vanhempiemme käyttäytymisen omassa liitossaan. Meihin on tarttunut sieltä hyvää ja huono:

Vanhempien riippuvuudet, erot, työttömyys, sairaudet jne. ja niiden aiheuttama pahaolo heijastuu suoraan meihin.

Kun sitten menemme naimisiin, meillä on repussa valmiina ajatukset ja mielipiteet lapsuudenkodin avioliittomallista. Päätämme siinä, että teemme omannäköisen liiton.

Kerro tämä esimerkkinä Martti ei yleistyksenä:

Martti

Lapsena olemme voineet kokea ankaran ja rankaisevan isän mallin. Myös oma isäni oli sodassa haavoittunut ja omien kipujensa kanssa eläessään sai välillä raivonpuuskia minua kohtaan mielestäni hyvin pienistä asioista. Tämä ei tarkoita tuomiota isääni kohtaan, olen jälkepäin ymmärtänyt sen että hänen kipunsa ja reaktiot ovat johtuneet siitä terveyden uhraamisesta, joita hän isänmaan puolesta nuorena miehenä antoi.

Aikanaan nuorena tuli ajateltua helposti, että näin minä en sitten ainakaan toimi omassa avioliitossa ja lasteni kanssa. Ehkä jonkinlaisia valojakin tuli vannottua.

Joskus tämä onnistuu. Mutta joskus tässä voi tulla kompastumisia. Vuosien päästä havahduin omien lasten kanssa, että käyttäydyin juuri samoin niin kuin oma vanhempi aikanaan. Pinna paloi joskus lasten kanssa ja karjuin samalla tavalla kuin mitä olin lapsena kuullut.

Valasta jonka vannomme: ”Minä en ainakaan tee niin kuin isäni” ei välttämättä seuraa hyvää ja täydellistä. Käsittelemättömät lapsuuden haavat nousevat pintaan ja johtavat meidät käyttäytymään kuten vanhempamme.

Toinen vaihtoehto on , että käyttäytyminen heilahtaa toiseen ääripäähän: Kun pyrimme tekemään asiat erilailla kun vanhempamme niin emme jääkään keskitielle vaan menemme toiseen äärilaitaan. Tästä olen itse esimerkki. Minä menin sitten lasteni kasvatuksessa enemmänkin sallivuuden äärilaitaan kuin Ulla, jolle rajojen asettaminen lapsille enemmän jäi.

Viestinnän koukeroita avioliitossa

Meillä erilaisten kotitaustojen vaikutus tuli esille melko nopeasti. Tämä tapahtui siinä vaiheessa kun olimme siirtyneet avioliitossamme siihen vaiheeseen että sukulaisvierailuilla pahin kipsi oli sulanut.

Minun lapsuuden kotonani ei juuri keskusteltu. Tärkeää oli että kaikkia asioita ei kylille haasteltu. Kodista oli peräisin vaikenemisen muuri, Äitini varoitteli meitä lapsia että näitä ja näitä asioita ei pitänyt isälle kertoa ettei tämä suuttuisi.

Ullan kotona taas kokoontui monta sukupolvea saman pöydän ääreen. Siellä asioista keskusteltiin ja erilaiset mielipiteet lentelivät keskustelun tuoksinassa.

Kun sitten yhdessä nuorena avioparina kävimme Parikkalassa minun kotonani niin molemmat käyttäytyivät omien taustojen mukaan.

Minä etsin viimeiset paikallislehdet luettavaksi ja uppoudun selaamaan että onkohan kenestä tutuista juttuja. Kun pääsin lapsuudenkotiin niin aikuisena ikään kuin taannuin sille tasolle mistä olin kotona aikanaan maailmalle lähtenyt.

Ulla sen sijaan yritti viritellä keskustelua. Jossain vaiheessa huomasin että nythän Ulla alkaakin kertoa vanhempieni kuullen meidän asioistamme. Kahvipöydässä yritin vihjata pään pudistuksella, että tuosta asiasta ei ollut suotavaa nyt puhua.

Mutta eihän Ulla sitä huomannut kun innokkaasti selosti juttujaan. Ikävä kyllä sen jälkeinen merkkikieli oli kevyeksi tarkoitettu jalalla tönäisy pöydän alta.

Se kyllä tehoi mutta aiheutti monella kerralla toistuessaan aikamoista kahdenkeskistä keskustelua tilanteen jälkeen. Ulla puhui potkaisusta ja mustelmista, minä merkkielestä.

Ulla

Itsetunnon vaikutus

Puolisoiden itsetunnon erilaisuus näkyy parisuhteessa monella tavalla.

Itsetunto tarkoittaa ihmisen sisäistä kokemusta itsestään.

Itsetunto voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen. Näitä voidaan (Parvi s 84) kuvata kolmijalkaisena jakkarana, joista yksi jalka on :

Annettu itsetunto.

Oman itsetunnon perusta luodaan varhaisessa kiintymissuhteessa. Lapsen itsetunto muokkautuu sen mukaan, mitä hän kuulee itsestään sanottavan tai miten häntä kohdellaan: Kokeeko hän olevansa rakastettu ja hyväksyty.

Vanhempien viestit: ”Kyllä sinä osaat ja pärjääät !” ”Olet meille rakas ! ” vahvistavat itsetuntoamme. Raamatussakin Ps 139:13-14 kerrotaan, miten Jumala on luonut meidät sisintämme myöten. Olemme ihmeitä, suuria ihmeitä! Ja ennen kuin olin elänyt päivääkään, olivat kaikki päiväni jo luodut ja ne oli Jumalan kirjaan kirjoitettu.

Martti

Jos viestit ovat sellaisia kuin : ” Ole nyt hiljaa, aina sinä möläyttelet hölmöyksiä” ” ”Johan minä sanoin, ei sinusta ole siihen” ”Muilla on kaikki paremmin kuin meillä” niin nämä tuovat lapsuudesta kannettavaksi raskaan repun ja huonommuuden tunteen.

Itselleni jäi erityisesti mieleen suvun piiristä kuultu sanonta: ”Tuasko sie huastelet niin ku märehtyneestä pässiinpiästä” Siinä sitä itsetunnolle kasvualustaa. [Siis puhun tyhmenpiä kuin elävä pässi ? Ja en edes niin viisaita kuin kuollut pässi ? Että sellaisia kuin kuollut pässi, jonka pää on vielä märehtynyt ?]

Toinen itsetunnon osa-alue on ansaittu itsetunto, joka sekin juontaa juurensa meidän taustastamme. Ihminen alkaa rakentaa itsetuntoaan omilla saavutuksilla ja tekemisillään. Voi olla positiivisena moottorina

Toiseen ääripäähän mennään silloin jos annettu itsetunto on haavoittunut. Vaarana elämässä on suorituskeskeisyys. Pyrimme ansaitsemaan hyväksymistä, ikään kuin olemassaolon oikeutusta tekemällä ja suorittamisesta.

Tekemisestä, urasta, rahasta, väitän että jopa seurakunnassa toimimisesta vedetään ylle suojakuori. Sinänsä hyvät asiat muodostuvat ennen kaikkea keinoiksi hyväksymisen saamiseksi !

Jos ansaittu itsetunto rakentuu liikaa suoritukselle niin tämä voi vaikuttaa parisuhteessa ajankäytön vääristymisenä, tunnekyllyytenä .

[Esimerkki]

Ulla **Armossa lepäävä itsetunto**

Armo löytyy suhteessa Jumalaan: Itsetuntonne lepää tässä armossa, olemme sellaisenaan hyväksytyjä ja armahdettuja Jeesuksen sovitustyön perusteella. Olemme hänen omiaan eikä siinä paina meidän rikkomuksemme, toisten aiheuttamat rikkomukset meihin, meidän saavutuksemme tai onnistumisemme.

Jumalalle jokainen ihminen on arvokas. Jeesus on tullut tuomaan vapauden ja anteeksiantamuksen ja sitä kautta parantamaan itsetuntonne haavat.

Ylistä Herraa, minun sieluni, älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt. Hän antaa anteeksi kaikki syntini ja parantaa kaikki sairauteni. Hän päästää minut kuoleman otteesta ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella. Ps. 103:2-4

Miten vaikutan toiseen anteeksiantamisen tiellä ?

Tähän parantumiseen liittyy yhtenä osana anteeksiantamus, jonka Jeesus on meille tarjonnut. Samalla Jeesus kehottaa meitäkin antamaan anteeksi. Uudessa Testamentissa on 43 jaetta, jotka liittyvät anteeksiantoon, pääosin sisältäen kehotuksia antaa toisillemme anteeksi.

Anteeksiantamattomuus saattaa meidät katkeroitumisen vaaraan, josta Raamattu varoittaa:

Pitäkää huoli siitä, ettei yksikään hukkaa Jumalan armoa eikä mikään katkeruuden verso pääse kasvamaan ja tuottamaan turmiota, sillä yksikin sellainen saastuttaa monet. Hebr 12:15

Martti

Synti vääristää sekä ihmistä itseään että hänen ihmissuhteitaan. Meillä on avioliitossa ja ihmisinä kiusauksia langeta synteihin eri elämän alueilla. Omista lankeemuksista kerroimmekin. Kiusausten kanssa joudutaan kuitenkin koko ajan kamppailemaan.

Kysymys ei ole pelkästään lankeemustemme vaikutuksesta itseemme. Meidän tulee varoa myös sitä, että emme saata omilla rikkomuksillamme toista anteeksiantamattomuuden kiusaukseen eli pois anteeksiantamisen tieltä.

Esimerkiksi avioliitossa tapahtuneen uskottomuuden anteeksiantaminen on ihmiselle niin vaikea asia, että ilman Jumalan apua se ei läheskään aina onnistu. Tuo Raamatunkohta muistuttaa samalla siitä, että tällaiset rikkomukset toista kohtaan saattavat hänet vaikeaan tilanteeseen. Jos rikomme toista vastaan niin kylvämme silloin toisen mieleen ja tunteisiin katkeruuden verson siemeniä.

Sen vuoksi tällä alueella kannattaa varoa kiusausten polulle lähtemistä ja muistaa ohje, joka varoittaa myös liiallisesta itsevarmuudesta:

”Joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei kaadu.” 1 Kor 10:12

IV USKOSSA ERILAISINA

Omassa avioliitossamme ensimmäiset 11 vuotta usko oli erottava tekijä. Toinen halusi mennä kapakkaan ja toinen seurakuntaan. Kirkossa käynnit olivat muodollisuus, johon velvollisuudentunnosta, Ullaa miellyttääkseni ja osin syyllisyyden tunnosta lähdin.

Yhteinen perustus

Uskoontuloni jälkeen pääsimme lähes 20 vuotta sitten rakentamaan avioliiton uudelleen Jeesuksen sovitusyölle ja sen tarjoamalle anteeksiantamuksen perustalle.

1 Kor 3:11: Perustus on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea.

Yhteinen usko yhdistää. Siitä huolimatta erilaisuus on mukana avioliitossa ja niiden kanssa saamme elää.

Oman kokemuksemme perusteella tärkeintä on kuitenkin yhteiset rukous- ja Raamatuhetket. Ne vahvistavat yhteistä uskoa ja niistä lipsuminen esimerkiksi kiireen vuoksi aiheuttaa äkkiä muitakin ristiriitoja avioliittoon ja tärkein asia jää taka-alalle. Yhteinen usko on tuonut yhteisen näkemyksen moneen asiaan:

Rukoilen, että yhteinen uskomme auttaisi sinua käsittämään kaiken sen hyvän, minkä Kristus on meille antanut. Fil. 1:6

Ihmisenä ihmiselle

Hengellisen elämän erilaisuudesta on meille tullut ajatus, että meidän ei tarvitse pyrkiä liian samanlaiseen hengelliseen muottiin. Tähän liittyy se, että kaikkien asioiden täydellinen hengellistäminen voi johtaa ihmissuhteen epäaitouteen ja asioiden jättämiseen käsittelemättä.

Ulla

Palaamme anteeksiantamiseen esimerkkinä tästä.

Edellä tuli esille, että aikanaan uskottomuus kriisissä käännyimme Jumalan puoleen ja huusimme apua uuteen alkuun.

Minulle se merkitsi pyytämistä Jumalalta apua siihen, että pystyy antamaan anteeksi.

Anteeksiantaminen ei ollut nopea prosessi niin että Jumala olisi kerralla vapauttanut kaikista siihen liittyvistä negatiivisista tunteista ja vanhojen asioiden tulemisesta mieleen.

Martti

Tässä vaiheessa minulla itselläni oli halu aina näiden ikävien asioiden esille tullessa ottaa esille niitä Raamatun paikkoja, jotka puhuvat anteeksiantamisesta. Halusin perustella niillä sitä että asioista ei olisi enää tarpeen puhua eikä niiden juurisyytä käydä läpi. Samantapaisia neuvoja saimme myös muilta.

Hengellisenä näkökulmana tämä onkin oikea. Jumalan anteeksiantamus on ollut täydellinen ja hän ei menneitä muistele.

Kuitenkin havaitsimme että ihmisenä joudumme työstämään pintaan nousseita asioita tunnetasolla hyvinkin paljon. Tämä on ollut tärkeää myös suhteen uudelleen rakentamisessa, tunteiden käsittelyssä ja niin että voimme kohdata toisen kipuineen.

Uskon myös siihen että seurakunnassa on tarve kohdata toinen toisiamme aidosti ja läpinäkyvästi. Jossain vaiheessa itsellenikin oli tarttumassa tyyli, jossa kysymykseen mitä sinulle kuuluu voidaan vastata ”Herra on hyvä !” ”Jumalan armosta eletään” tai jotain muuta. Vastaukset ovat ihan oikeita ja tärkeitä asioita mutta mitä ne kertovat meistä toiselle ? Toki ne kertovat sen että mihin uskomme. Mutta jäämmekö silti liaksi hurskaan ulkokuoren taakse ?

Seurakunnassa erilaisuus on rikkautta parhaimmillaan silloin kun todistusten kautta kuulemme siitä miten Jumala on ketäkin auttanut, miten rukouksiin on vastattu ja mistä kaikista vaikeuksista Jumala on johtanut eteenpäin. ”Tervetuloa vajavaisten joukkoon” on ollut hyvä tervetuloivotus seurakunnassa.

V ERILAISINA YHDESSÄ

Emme toista voi muuttaa vaikka kuinka haluaisimme. Joudumme kysymään: Miten voimme oppia erilaisuutemme kanssa elämään ? Miten voimme antaa siihen liittyvät haavoittavat asiat anteeksi?.

Ulla: Vertauskuvina voisi esittää sen että katselemme toisiamme erilaisten silmälasien läpi. Voimme valita päivittäin sen millaisten lasien läpi toista katsomme.

Ne lasit voivat olla voimakkaasti vahventavat lasit jolla nähdään kaikki toisen piirteet korostuneina ja tarkkoina. Pyrimme siihen että tuntisimme toisen mutta samalla kaikki rosoisuus näkyy korostetun selvästi.

Luukas 6:41 -42 "Kuinka näet roskan veljesi silmässä, mutta et huomaa, että omassa silmässäsi on hirsi? Kuinka voit sanoa veljellesi: 'Annapa, veli, kun otan roskan silmästäsi'? Ethän sinä näe edes hirttä omassa silmässäsi. Sinä tekopyhä! Ota ensin hirsi omasta silmästäsi, vasta sitten näet ottaa roskan veljesi silmästä.

Käytämme helposti näitä laseja silloin kun katsomme puolisoa, hänen piirteitään ja meitä ärsyttäviä käyttäytymismalleja. Jumala ei kuitenkaan halua että käytämme tällaisia suurentavia silmälaseja joissa toisen puolison erilaisuutta katsellaan arvostellen, halveksivan kritiikin kautta tai ollaan anteeksiantamattomia toisen virheistä, joita hän pyytää anteeksi.

Martti

Minkäläisten silmälasien läpi meidän sitten pitäisi toista katsella ?

Toiset lasit mitkä meillä on mukana ovat tummennetut ja peittävät lasit. Mustat peililasit peittävät yleensä kuitenkin omat puutteemme ja emme näe toistakaan

tarkasti. Ajattelemme että mukavampi on olla, kun olemme turvallisessa hämärässä. Meidän omia kipujamme ei silloin tarvitse käsitellä. Voimme mukavasti pitää pientä usvaa välillämme että emme mene liian lähelle kurkistamaan toisen sisimpään. Samalla kuitenkin peitämme omat tunteemme mustien silmälasien taakse. Silmiimme ja sisimpäämme ei näe vaan niistä heijastuu peililasin kiiltokuva.

Jumala ei halua meidän olevan tällä tavalla hämärässä tai pimeässä van tuoda itsemme näkyväksi ja valoon. Efesolaiskirjeen 5 luvussa kuvataan valossa elämistä.

Ennen tekin olitte pimeyttä, mutta nyt te loistatte Herran valoa. Eläkää valon lapsina! Valo kasvattaa hyvyyden, oikeuden ja totuuden hedelmiä. Pyrkikää saamaan selville, mikä on Herran mielen mukaista. Älkää osallistuko pimeyden töihin: ne eivät kannu hedelmää. Tuokaa ne päivänvaloon. Mitä sellaiset ihmiset salassa tekevät, on häpeällistä sanoakin, mutta kaikki tulee ilmi, kun valo sen paljastaa. Kaikki, mikä on paljastettu, on valossa. Ef 5:8-14

Nämäkään silmälasit eivät näytä meitä itseämme ja toista puolisoa omana aitona itsenä. Mikä olisi kolmas vaihtoehto, millaiset lasit löytäisimme ?:

Tätä voisi kuvata tällaisilla silmälasilla [**dia**], joiden kautta näkyy toisen luonteen piirteet, vahvuudet ja heikkoudet mutta samalla lasien taustalla siintää Jumalan näkökulma meistä. Tällaiset ovat Jeesuksen antamat silmälasit.

Jumala katsoo meitä sellaisin silmin että syntimme on poispyyhitty ja katse kiinnittyy siihen että Jeesus on meidän syntimme sovittanut. Voimme näyttää kuvassa rosoisilta ja arpisilta, elämän kolhimilta ja myös synnin aiheuttavat haavat saattavat vielä näkyä. Kuitenkin Jumalan armo Jeesuksessa Kristuksessa peittää ne. Armon silmälasilla toisen katseleminen auttaa meitä myös muuttumaan omassa käytöksessä:

Hylätkää kaikki katkeruus, kiukku, viha, riitely ja herjaaminen, kaikkalainen pahuus. Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden. Ef 4:31-32

Kaikki lähtee siitä että voisimme nähdä puolison ja myös itsemme armollisin silmin.

Lopuksi

Kannattaa lähteä työstämään itsesi ja puolisoasi kanssa elämälle eri vaiheita avoimesti ja rehellisesti. Siihen erilaiset avioliittotapahtumat tarjoavat hyvän alun, suosittelimme lämpimästi.

Olkoon rakkaus vilpittön, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni. 10. Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpaillkaa keskenänne. Room 12; 9